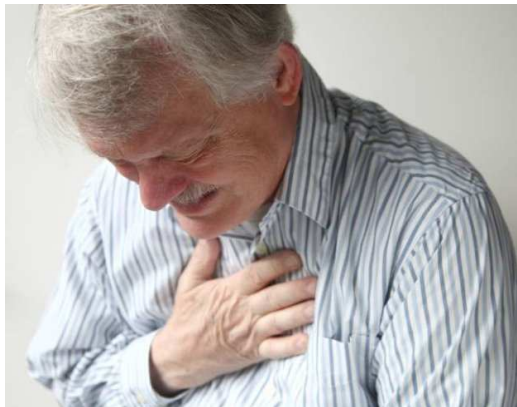

MIAŻDŻYCA - CHOROBA CYWILIZACYJNA XXI WIEKU

Miażdżyca jest jedną z najczęściej występujących chorób układu krążenia. Narażeni są na nią przede wszystkim mężczyźni. Ryzyko zachorowania rośnie wraz z wiekiem, a nieleczona miażdżyca może mieć bardzo poważne konsekwencje.

Dieta, stres - to tylko niektóre z czynników sprzyjających rozwojowi choroby. Występuje głównie u mieszkańców krajów wysokorozwiniętych. Dlatego też zaliczana jest do chorób cywilizacyjnych. W Polsce miażdżyca stanowi ok. 20% wśród zgonów spowodowanych chorobami układu

krążenia.

Co to jest miażdżyca?

Miażdżyca tętnic (łac. arteriosclerosis) to choroba przewlekła obejmująca niemal cały organizm. W ścianach tętnic (najczęściej w aorcie oraz w tętnicach bezpośrednio od niej odchodzących) odkładają się tzw. złogi cholesterolu. Następnie dochodzi do ich zwapnienia, które powoduje stwardnienie tętnic i uszkodzenie śródbłonna. Jego ubytek prowadzi do spadku stężenia prostacykliny - substancji zapobiegającej "zaleganiu" krwi i tworzeniu się zakrzepów.

W konsekwencji wewnątrz naczynia tworzy się tzw. blaszka miażdżycowa (składa się przede wszystkim z cholesterolu oraz lipidów), która całkowicie "zatyka" tętnicę, a tym samym prowadzi do niedokrwienia przypisanego jej narządu (np. kończyny, mózgu).

Mimo wielu teorii i podejrzeń jednoznaczna przyczyna występowania miażdżycy nie jest znana.

Prawdopodobnie są za nią odpowiedzialne:

- zmiany zakrzepowe i owrzodzenia prowadzące do zwłóknień w naczyniach oraz odkładanie się w nich soli wapnia
- zaburzony metabolizm lipidów (powszechnie występujące związki chemiczne, zalicza się do nich m.in. tłuszcze, sterole)
- czynnik mechaniczny, czyli toksyny, pestycydy, które przedostają się do organizmu z pożywienia lub ze środowiska naturalnego

Za większość zmian zachodzących w organizmie prowadzących do wystąpienia miażdżycy odpowiedzialny jest sam człowiek. Niewłaściwa dieta (bogata w tłuszcze zwierzęce i cukry proste), brak ruchu czy wysoki cholesterol mają bezpośredni wpływ na jej wystąpienie. W grupie ryzyka są również osoby chorujące na nadciśnienie tętnicze, cukrzycę oraz palące papierosy i nadużywające alkoholu.

Objawy i diagnoza

Miażdżyca zazwyczaj rozwija się bardzo długo i bezobjawowo. Dopiero w zaawansowanej postaci pojawia się ucisk i ból w klatce piersiowej. Najczęściej promieniuje on do rąk, szyi oraz szczęki. Bardzo często miażdżycy towarzyszą bóle nóg w trakcie chodzenia, drewnienie rąk, chwilowa utrata przytomności, a także zaburzenia wzroku i mowy.

Przed postawieniem ostatecznej diagnozy bada się stężenie glukozy, cholesterolu oraz trójglicerydów (organiczne związki chemiczne zaliczane do lipidów) we krwi. Następnie wykonuje się USG tętnic, RTG klatki piersiowej i naczyń krwionośnych. Przy diagnozie miażdżycy konieczne jest określenie stopnia przepływu krwi w tętnicach nóg oraz szyi. Niezbędna jest również próba wysiłkowa oraz koronarografia (angiografia tętnic wieńcowych).

Leczenie

W leczeniu miażdżycy stosuje się przede wszystkim leki obniżające ciśnienie, krzepliwość oraz poziom cholesterolu we krwi. Bardziej zaawansowana postać choroby wymaga interwencji chirurgicznej. Poprzez nacięcie naczynia usuwa się blaszkę miażdżycową. Alternatywnym zabiegiem jest angioplastyka (rozszczipienie ścian tętnicy i spłaszczenie blaszki miażdżycowej) lub wszczepienie bay-pasów, czyli wszczepienie fragmentów naczynia, tak by omijały zwężone miejsce.

Brak właściwego leczenia może doprowadzić do zawału serca, udar mózgu lub dusznicy.